

Ügyiratszám: 4993/5/2023.

4. sz. előterjesztés

ELŐTERJESZTÉS

Sávoly Község Önkormányzata Képviselő- testületének 2023. május 11-i- ülésére a gyermekvédelmi feladatok ellátásának 2022. évi tapasztalatairól

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló [1997. évi XXXI. törvény](#) (továbbiakban: [Gyvt.](#)) 96.§ (6) bekezdése kötelező jelleggel írja elő a települési önkormányzat számára a gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenység évenkénti átfogó értékelését. Az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló többször módosított [149/1997.\(IX.10.\) Korm. Rendelet](#) 10. számú melléklete határozza meg, mely alapján az értékelés az alábbiakat tartalmazza:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adatai.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Jelen beszámoló a munkatervnek, valamint a törvényi szabályozásnak eleget téve tartalmazza Sávoly Község Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó

értékelését (család- és gyermekjóléti szolgálat beszámolója, jegyző gyámhatósági beszámolója), melyet tájékoztatólag küldök meg a Tisztelt Képviselő-testületnek.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót tárgyalja meg és azt a mellékelt formában fogadja el.

Határozati javaslat

Sávoly Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztés mellékletét képező, a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2022. évi átfogó értékelést jóváhagyólag elfogadja.

Marcali, 2023. április 27.

Schuller Tibor
polgármester

BESZÁMOLÓ
A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK
2022. ÉVI ELLÁTÁSÁRÓL

Sávolyménfőcsanak
2023.

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Sávoly község állandó lakosainak száma 2022. december 31-i állapot szerint 506 fő volt, amely csekély emelkedést mutat a 2021. december 31-i (501 fő) – adatokhoz képest.

Ez korcsoportos bontásban az alábbiak szerint mutatkozik meg: (zárójelben a 2021. évi adatok)

Kor	0-14 év	15-18 év	19-62 év	63 év feletti
Fő	56 (55)	30 (28)	299 (299)	121(119)

A népességstatisztikai adatok alapján, az előző éveket is figyelembevéve azonban megállapítható, hogy a település lakosságának száma folyamatosan csökken. A születések és halálozások aránya is ezt a tendenciát erősíti, az elmúlt évben 5 gyermek született, és 9 személy hunyt el.

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma 86 fő, mely az összlakosság 17 %-át teszi ki.

Kor	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15 -18 év
Fő	14 (10)	14 (13)	28 (32)	30 (28)

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

A települési önkormányzat által nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátások köre és szabályai a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (Gyvt.), a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (Sztv.), illetve Sávoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról helyi szabályairól szóló 9/2022. (VI.30.) számú, valamint a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 10/2021. (IX.30.) számú önkormányzati rendeletekben kerültek meghatározásra.

A települési önkormányzat gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli és természetbeni ellátásainak 2022. évi adatait, változásait az alábbiakban mutatjuk be.

Gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátása
- rendkívüli települési támogatás
- BURSA HUNGARICA pályázati támogatás

A gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli ellátások megállapítása részben jegyzői, részben képviselő-testületi hatáskörben volt a 2022. évben is. A települési önkormányzat részéről saját forrást a rendkívüli települési támogatás és a BURSA Hungarica pályázaton történő részvétel igényelt, a többi támogatást a központi költségvetés biztosítja. A központi költségvetésből finanszírozott támogatások mértékében továbbra sem történt változás.

Sávoly község tekintetében mind a pénzbeli, mind a természetbeni ellátások esetében a kérelmezők többsége egy- és két-, némely esetben háromgyermekes család, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő. Jellemző, hogy a családban csak az egyik fél rendelkezik rendszeres jövedelemmel, ami általában a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a közfoglalkoztatásból származó munkabér vagy a minimálbér.

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program egyik célcsoportját a kedvezményezett járáásokban élő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, ezen belül különösen a 3 év alatti, intézményi ellátásban nem részesülő gyermekek képezik. A program keretében részükre élelmiszersegély és egyéb fogyasztási cikkek kerülnek kiosztásra. A program lebonyolítása során a

célcsoportot képező rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek adatai a PTR nyilvántartásból kerülnek lekérésre.

Sávoly község vonatkozásában az alábbiak szerint:

- 0-3 éves korosztály: 11 fő
- 0-3 éves korosztály tisztasági csomag: 1 fő
- 7-14 éves korosztály: 11 fő

II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19.§ - 20/B.§-a határozza meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság igénybevételének feltételeit.

A veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek szabályaitól való eltérésről szóló **344/2022. (IX.9.) Korm. rendelet** (továbbiakban: Rendelet) 1-2. §-ai értelmében azonban 2022. szeptember 1. napjától változtak a jogosultság jövedelmi feltételei, amely miatt a 2022. május 31. és augusztus 31. napja között jövedelmi jogosultság miatt elutasított kérelmeket is felül kellett vizsgálni.

„1.§ Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (a továbbiakban: Gyvt.) az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. § A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot meg kell állapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege:

a) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pont aa) - ac) alpontja szerinti esetekben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 180%-át (51.300.- Ft),

b) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 165%-át (47.025.- Ft)

nem haladja meg, és az igénylő az ellátásra való jogosultság jövedelmi és vagyoni feltételeinek egyébként megfelel.”

Sávoly községben 2022. december 31. napján 26 fő kiskorú volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Ez a 18 év alatti korosztály 30 %-át jelenti. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultat gondozó családok száma 14 volt, ebből 3 család esetében egyedülálló a szülő. Az elmúlt évhez képest csökkenés nem tapasztalható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számában. Az elmúlt évben kérelem elutasítására nem került sor.

A Gyvt. 20/A. §-ának 2019. július 19. napján hatályba lépett módosítása alapján az arra jogosultak a támogatást **pénzbeli támogatásként** kapják.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2022. évben (zárójelben a 2021. évi adatok)

	Támogatásban részesültek száma (fő)		Alapösszegű támogatásban részesültek száma összesen	Emelt összegű támogatásban részesültek száma összesen	Pénzbeli támogatásként kifizetett teljes összeg (eFt)
	kiskorú	nagykorú			
Augusztus hó	25 (21)	0 (0)	5 (4)	20 (18)	160 (140)
November hó	22 (24)	0 (0)	6 (4)	16 (20)	140 (154)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak kedvezményeit részben a Gyvt., részben más jogszabályok tartalmazzák, illetve tartalmzták.

A Gyvt- ben meghatározott kedvezmények

1. A Gyvt. 2019. évtől hatályba lépett módosításával a pénzbeli támogatás összege emelésre és differenciálásra került.

A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás került biztosításra.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény az emelt összegű támogatás mértékét 6.500 Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000 Ft-ban határozta meg.

2. A Gyvt. értelmében gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyek részére az intézményi térítési díj 100%-a, illetve 50%-a biztosított kedvezményként. Emellett Sávoly Község Önkormányzata a rendeletében meghatározottal szerint a sávolyi lakosok számára további 20 % kedvezményt biztosít a térítési díjből.

3. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 46.§ (5) bekezdése értelmében: „köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.”

II.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátására való jogosultságának a feltételeit a Gyvt. 20/B.§-a mondja ki. A 2022. évben Sávoly községben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátására jogosult személy nem volt.

II.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

A **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása a Gyvt-ben került szabályozásra.

Ennek értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő, családba fogadó gyám iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alacsony fokú végzettség;
- a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények;
- a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 26 fő (14 család)

- ebből hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű: 21 fő (12 család)

Hátrányos helyzetűek száma (HH)	13
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	13
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	-
• elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HH gyermekek élnek	7

Halmozottan hátrányos helyzetűek száma (HHH)	8
---	---

• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	8
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen környezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HHH gyermekek élnek	5

II.4. Rendkívüli települési támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. tv. 45.§-ában, illetve a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint állapíthat meg rendkívüli települési támogatást. Sávoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 9/2022. (VI.30.) önkormányzati rendeletének 8.-12.§-ában határozza meg a rendkívüli települési támogatásra vonatkozó előírásokat.

A 2022. évben pénzbeli vagy természetbeni juttatásként 42 kérelmező részesült rendkívüli települési támogatásban. Ebből 25 család az iskola- és óvodakezdekor kapott támogatást. Kérelem elutasítására nem került sor.

Az elmúlt évben a gyermekekhez kapcsolódóan rendkívüli települési támogatás címen az alábbi pénzbeli és természetbeni ellátások kerültek kifizetésre tanévkezdéskor:

• tanszertámogatás (sávolyi alsó tagozatosok)	118.460.-Ft - 10 gyermek
• iskolakezdési támogatás (vidékre járó felső tagozatosok)	120.000.-Ft – 12 gyerek
• óvodakezdés költségeihez	40.000.-Ft – 8 gyermek
• középiskolás gyermekek iskolakezdési támogatása	130.000.-Ft – 13 gyermek
• egyetemisták iskolakezdési támogatása	20.000.-Ft – 2 gyermek

II.4. Bursa Hungarica ösztöndíj támogatás

A Képviselő-testület a szociálisan rászoruló, egyetemen, főiskolán továbbtanulók támogatása céljából csatlakozhat a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. A csatlakozásról a Képviselő-testület évente dönt, így történt ez 2022-ben is. A pályázatot a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat Általános Szerződési Feltételek által megjelölt időpontig kell kiírni a Hivatal hirdetőtábláján. A pályázat keretében megítélhető önkormányzati tanulmányi támogatás iránti kérelmeket a képviselő-testület bírálja el. A 2022. évben 2 fő felsőfokú oktatásban részvevő hallgatót támogatott az önkormányzat havi 6.000 Ft/fő összeggel.

III. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a bölcsődei és óvodai étkeztetés is ingyenes azon egy- és kétgyermekes családok számára, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a minimálbér nettó összegének 130 százalékát, azaz 2022-ben a 172.900.-Ft-ot. A jövedelmi jogosultságnak történő megfelelésről a gondviselők nyilatkoznak. Ezek alapján Sávolyon az óvodás korú gyermekek mindegyike ingyenesen étkezett.

Sávoly Község Önkormányzata a gyermekétkeztetésről az előző évekhez hasonlóan a 2022. évben is a gyermekvédelmi törvényben előírtaknak megfelelően gondoskodott. A nevelési-oktatási intézményekben ellátott, tanuló gyermekek számára étkeztetési szolgáltatást vásárolt az önkormányzat külső cégtől.

A Marcali Óvodai Központ Tagintézményeként működő sávolyi Szedervirág Óvoda 2021/2022. tanévi létszám 26 fő volt. A 2022/2023. tanévi létszáma 20 fő óvodás gyermek, ebből bejáró gyermek

7 fő. Az óvodások közül 3 fő gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Mindannyian az intézményben étkeznek.

A Siófoki Tankerületi Központ döntése alapján 2022. szeptember 1-től a Sávolyi Általános iskolában a felső tagozat szüneteltetésre került, így az iskola tanulói létszáma 2022. szeptember 1. napján 55 fő alsó tagozatos volt, ebből 37 fő a Sávolyi Általános Iskola, 18 fő a Somogysámsoni Telephely tanulója. A felsős gyermekeket a környékbeli iskolákba osztották el, így Balatonszentgyörgyre 17 fő, Balatonkeresztúrra 8 fő, a Marcali Mikszáth K. Általános Iskolába 2 fő, a Noszlopy iskolába 20 fő, míg a Hétszínvirág iskolába 2 fő tanuló került áthelyezésre.

A bejáró gyermekek aránya mindkét intézményben magas, összesen 41 fő. Az iskola tanulói közül 32 fő gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

Az iskola tanulói létszámából gyermekétkeztetésben 36 tanuló vett részt a tanév megkezdésekor. Az ebédeltetés az önkormányzati melegítő konyhán a napközis nevelők felügyeletével történt a 2022. évben is. A napközis nevelőnek az ebédeltetésnél mindig besegít egy másik nevelő is.

A sávolyi, helyben tanuló gyermekek a gyermekétkeztetés tekintetében a következő kedvezményekben részesültek:

- 1 fő iskolás - 50% állami támogatás
- 2 fő fizet térítési díjat
- 9 fő 1-4. osztályos tanuló és 20 fő óvodás - 100 %-os állami támogatás.

Sávoly Község Önkormányzata valamennyi sávolyi állandó lakos, Sávolyon általános iskolás gyermek esetében az étkeztetés személyi térítési díjának megfizetéséhez 20 % támogatást nyújt. Az étkezési térítési díj megfizetésében nincs elmaradás. Minden szülő határidőre megfizeti a gyermekétkeztetés térítési díját.

A 2016. évtől a rászoruló gyermekek szüneti étkeztetésének biztosítása a települési önkormányzat kötelezettsége. A szüneti gyermekétkeztetés finanszírozása beépült a központi költségvetésbe. Így a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi CX. törvényben foglaltak alapján a települési önkormányzat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek napi egyszeri, meleg- étkeztetés formájában történő ingyenes étkeztetéséhez normatív alapon nyújtott támogatást. Azonban a 2022/2023. tanév rendjére alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 368/2022. (IX. 29.) Korm. rendeletben foglaltak alapján 2022. évben az őszi szünet elmaradt, helyette a téli szünet hosszabbodott meg.

Sávoly Község Önkormányzata a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve mind a három nagy tanítási szünetben (tavaszi, nyári és téli) biztosította a 2022. naptári évben is a napi egyszeri meleg étkezést a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek számára.

Az önkormányzathoz visszajuttatott nyilatkozatok alapján az alábbiak szerint igényelték a szülők a szüneti étkezését.

	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet
Szüneti napok száma	2	54	-	11
Szüneti étkezést biztosított napok száma	2	54	-	11
Étkeztetett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (átlagos napi létszám)	0	0	0	8

(2022. évi normatív elszámolás adatai)

Az étkeztetést az önkormányzat a Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározottak alapján a „096015 sorszámú gyermekétkeztetés köznevelési intézményben” megnevezésű kormányzati funkció keretében a szünetekben a Sávolyi Kultúrház épületében működő tálalókonyha közreműködésével - külső cégtől vásárolt szolgáltatásként – biztosította. Az ellátást ételszállító dobozokban napi egyszeri meleg ételként kapták meg a gyermekek.

IV. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Sávoly Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapszolgáltatások ellátását a Marcali Kistérségi Többcélú Társulással (a továbbiakban: Társulása) kötött megállapodás alapján a Társulás által fenntartott Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon (a továbbiakban: SZESZK) keresztül biztosítja.

IV.1. Gyermekjóléti alapszolgáltatás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016.01.01-től a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon belül működő önálló szakmai egység, amely szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A Család- és Gyermekjóléti szolgálat ellátási területe: Marcali, Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varászló, Nemesdéd, Somogyzsitfa, Csákány, Somogysámsón, Nemesvid és Somogysimonyi. A Család- és Gyermekjóléti szolgálat személyi feltételei megfelelnek a 15/1998. NM rendelet 1. számú melléklet I. 1. a) pontjában foglalt szakmai létszám irányszámainak és a létszámminimum normáinak. A szolgálatnál négy családsegítői státusz biztosított, melyből egyet helyettesítéssel látnak el. Az ellátási terület családsegítők közötti felosztása elsősorban a 15/1998. NM (IV.30) rendelet 1. számú mellékletében szabályozott-, egy családsegítőre jutó létszám minimumok figyelembevételével történt.

Sávolyon élő lakosság ellátását végző szakemberek száma:

- 1 fő családsegítő

A Sávolyon élő 0-18 éves állandó lakosságszám 86 fő volt.

A családsegítők számára az intézmény a székhelyén biztosítja a vonatkozó jogszabályok által kötelezően előírt továbbképzéseken való részvételt-, valamint szakmai helyettesítés és az esetmegbeszélés lehetőségét.

A szolgáltatás építészeti és tárgyi feltételei az intézmény székhelyén teljes mértékben biztosítottak. Az elhelyezésül szolgáló épület a városközpontban, jól megközelíthető helyen található (Marcali, Dózsa Gy. u. 9.), részben akadálymentes.

A szolgálat rendelkezésére áll: a családsegítők munkavégzését biztosító irodahelyiség, a szolgálatot felkeresők számára váróhelyiség és a négyszemközti beszélgetés biztosításához külön iroda, interjúszoba. A családsegítők közlekedése Marcali területén kerékpár-, és intézményi gépkocsi rendelkezésre bocsátásával-, a vidéki településeken intézményi gépkocsival megoldott.

A szakmai munkát hivatalos, elektronikus jogszabálytár, asztali számítógép, laptop, internet hozzáférési lehetőség, adatrögzítést biztosító mobil eszköz segíti. A területi munka hatékonysága érdekében a családsegítők számára mobiltelefon biztosított.

Sávolyon az ügyfélfogadás feltételei adottak: irodahelyiség és az ügyfélváró van.

IV.2. A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

IV.2.1. A család- és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) *gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése: 8 esetben történt.*

b) *családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése:*

Nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy ezekhez történő hozzájutás megszervezése 4 esetben történt.

c) *válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása*

Válsághelyzetben lévő fiatalos várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása *nem történt.*

Családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezésére *nem került sor.*

d) *szabadidős programok szervezése:*

A 2022. évben Sávoly településen szabadidős programok szervezése nem történt.

e) *hivatalos ügyek intézésének segítésére:*

5 alkalommal került sor.

Önkéntes munka szervezése

Sávolyon a 2022. évben önkéntes munkában nem vettek részt a szolgálat munkatársai.

Adománygyűjtés-, közvetítés

A hátrányos helyzetű családok gyermeknevelésének segítése céljából folyamatosan végeztünk adománygyűjtést és közvetítést, melynek keretében 5 fő sávolyi lakos számára közvetítettünk ruházatot, cipőt, tartós élelmiszert, tisztálkodó szert, gyermekjátékot.

IV. 3. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

a) veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és kezdeményezi a Gyvt. 17.§-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A vonatkozó 15/1998. NM rendelet 9. § (3) bekezdésének megfelelően az együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása céljából, előre meghatározott témakörben 2022. évben *6 db szakmaközi megbeszélést* szervezett a szolgálat. A részvételi arány 45 % volt.

A szakmaközi megbeszélés témái a következők voltak:

1. Civil együttműködés kereteinek kialakítása Előadó: Petes Szabolcs a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője
2. A Prevenációs és Egészségfejlesztési Iroda (PREFI) Marcali bemutatkozása Előadó: Dombóváriné Böhm Erzsébet megbízott vezető
3. Autisták Országos Szövetsége Info-Pont Iroda Siófok bemutatkozása Előadó: Pulics Gergely AOSZ Info-Pont Siófok Vezetője
4. A téli időszakban történő segítségnyújtás lehetőségei. A konvergencia-régiókban működő Család- és Gyermekjóléti Központok és Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok, valamint a regionális diszpécser szolgálatok krízisidőszakban történő együttműködése protokoll ismertetése Előadó: Petes Szabolcs a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője

5. Fiatalkorúak várandósságával kapcsolatos tapasztalatok Előadó: Szabó Szilvia területi védőnő (Marcali SZESZK Védőnői Szolgálat)
6. Szemfüles Egyesület Keszthely tevékenységének, önköltséges szolgáltatásainak ismertetése, bemutatása Előadók: I.) Vaszily-Hegedűs Andrea Egyesületi Elnök, logopédus, gyógypedagógus, klinikai logopédus, okleveles pedagógia szakos tanár, II.) Dalmai Melinda gyógypedagógus, óvodapedagógus, ABA technikus

Szakmaközi megbeszélések tapasztalatai:

- A 2022. évi szakmaközi megbeszélések témái a jelzőrendszeri tagok kérései alapján kerültek összeállításra.

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése

A szolgálat által gondozásba vett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka Sávolyon nevelési probléma, és a szülők-család életvitele volt.

A kialakult problémák megoldásában a családokat az alábbi szakmai tevékenységekkel segítették: információnyújtás (107), segítő beszélgetés (13), családlátogatás (85), hivatalos ügyekben való közreműködés (4), tanácsadás (14), esetszabványos (1), környezettanulmány elkészítésében való közreműködés (1). Új családgondozásba vételre nem került sor. 2 esetben a veszélyeztetettség megszűnése miatt szűnt meg a családgondozás. Egy esetben elhalálozás miatt szűnt meg a családgondozás.

c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

2023 február 27. (hétfő) napján Marcaliban a Kulturális Korzó mozitermében személyes keretek között a jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatóit figyelembe véve a szakemberek átfogóan értékelték 2022. évre vonatkozóan az általunk ellátott 11 településen a gyermekjóléti alapellátások valamennyi formáját.

Sávoly területére vonatkozóan 2 db jelzést kapott a Szolgálat 1 db-ot rendőrségtől, 1 db-ot áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezettől.

A jelzőrendszeri tagjaival való együttműködés tapasztalatai (írásos beszámolók alapján)

- Gyermekek időnkénti gondozatlansága, hiányos, vagy ápolatlan öltözet.
- A gyermek nem jelent meg a pszichológusnál, fejlesztő foglalkozásokon.
- A gyermek lelki bántalmazása.
- Igazolatlan hiányzások, egyre fiatalabb korosztály dohányzása, szabálysértési ügyek, magatartásproblémák, személyi higiéné, esetleg tetvesség, motiváció hiánya tanulásra, gyakori késések a tanórákról.
- Beteg gyermeknél gyógyszer hiánya, emiatt nem gyógyul, kötelező oltások késői beadása, vagy be nem adása.
- Elhanyagoló, következetlen nevelést folytató szülők, nem biztosítják gyermekeik számára otthon a személyes odafordulást, törődést, érzelmi és testi elhanyagolás.
- Szülői kötelezettségek elmulasztása, szülői együttműködés hiánya.
- Családokban lévő feszültség, türelmetlen szülők, szülői felügyeleti jog rendezéséhez segítség kérése.
- A serdülőkorúak esetében gyakori a csavargás, antiszociális baráti kör, erősödő agresszív viselkedés, melyet a kortárs közeg vagy a felnőtt korú bűntársak felerősítenek. A gyermekek közösségekben egyre rosszabbul viselkednek, neveletlenek.
- Rossz lakásviszonyok, rossz anyagi körülmények.
- Egészségtelen életmód, szenvedélybetegség a családban.
- Az oktatás-nevelés felelősségének teljes áthárítása a köznevelési intézményekre.

- A kliensek a kötelezettségeiket nem ismerik csak a jogaikat.
- A szülők együttműködési készségének hiánya. Időpontkérés, kontrollvizsgálatok elmaradása, életviteli problémák.
- A leendő szülők felelőtlenül anyagi és érzelmi biztonság hiányában vállalnak gyermeket.
- Iskolás gyermekeknél a hiányzások nem a házirendnek megfelelő igazolása.
- Az igazolt hiányzások kapcsán a házi orvosok partnerként való megjelenése.
- A nem tanköteles tanulók kimaradása az iskolából, munkanélkülisége.
- A napközben csellengő, főleg középiskolás korú gyermekek ellenőrzésének hiánya.
- Eszköztelenség, szociális ellátórendszer telítettsége, hiányosságai.

Az együttműködés hatékonyságának elemzése, értékelése:

- A jelzések túl későn érkeznek a szolgálathoz.
- Az írásban tett jelzések fele érkezik csak a protokoll által előírt jelzőlapon.
- A „mit tett a jelzést küldő a probléma megoldásának érdekében” kérdésre semmilyen, vagy nagyon sematikus információt kapunk.
- Sok esetben a leírtakból nem derül ki egyértelműen a megtett intézkedés, és az sem, hogy konkrétan miben kéri a szolgálat segítségét.
- Gyakori, hogy a családsegítő a célpontja az ügyfelek indulatainak, agressziójának az ellátórendszer hiányosságaiból adódó feszültségek miatt.
- Jellemző hozzáállás a szülői felelősségvállalás és a szülők kötelezettségeinek áthárítása a családsegítőre.
- A jelzőrendszeri tagok információhiány miatt még mindig nincsenek tisztában a munkaköri kompetenciákkal (óvodai-iskolai szociális segítők, pszichológus, gyermekpszichiáter, családsegítő, gyermekvédelmi gyám, házigondozó stb...).

d) tájékoztatás adása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

Nem fordult elő ilyen eset.

3.A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

A családsegítő folyamatosan kapcsolatot tartott a Sávolyi Általános Iskolával, külön iskolai szociális munkát nem biztosított a szolgálat.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2022. évi működési adatai *Sávoly* településen:

Forgalom: 89 (2021-ben 133)

Családlátogatás: 85 (2021-ben 83)

Szociális segítőmunkában részesülő családok száma *Sávolyon*: 3 család 4 gyermek (2021-ben 4 család 5 gyermek).

Részletezve, a családgondozások típusai szerint:

- *szociális segítőmunka* – 1 család 2 gyermek
- *védelembe vétel* 1 család 1 gyermek
- *nevelésbe vétel alatt álló gyermek szülőjével végzett szociális segítőmunka* 1 család 1 gyermek
- *utógondozás* - szakellátásból családjába visszakerült gyermek nem volt.

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében

Konfliktuskezelésre nem került sor. Válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megoldásának elősegítésére szintén nem került sor.

ca) kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét; és azt szükség esetén személyes közreműködéssel segíteni

A családsegítők 6 esetben közvetítettek ügyfelet mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó-, egészségügyi, jogi, gyermeknevelési tanácsadás igénybevételére.

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

Sávolyon szociális alapszolgáltatások igénybevételének kezdeményezésére nem került sor.

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

A családsegítők nem kezdeményezték egészségügyi ellátások igénybevételét a településen.

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Nem kezdeményezték a szakemberek pedagógiai szakszolgálat igénybevételét Sávolyon.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

a) a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához

A 2022. évben 1 nevelésbe vett gyermek családjában végzett szociális segítőmunkát a családsegítő. Ez egy családot érintett.

b) utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

A 2022. évben a szolgálat utógondozói feladatokat nem látott el.

IV.4. A gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybe vétele

V.4.1 Bölcsődei ellátás biztosításának módja

A Bölcsőde, a Marcali Járáshoz tartozó 35 településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szüleik nem tudják biztosítani. Feladat jellegét tekintve napos bölcsődeként működik 4 gyermekcsoporttal.

Személyi feltételek:

- 1 szakmai vezető

- 11 kisgyermeknevelő
- 3 bölcsődei dajka
- 1 fő szerződéses gyermekorvos heti 1 órában
- 1 fő közfoglalkoztatott.

Tárgyi feltételek

Az épület akadálymentesített, személygépkocsik részére parkoló térítésmentesen igénybe vehető. Az épület bútorzata és berendezései, felszerelési tárgyai szintén újak, az ellátottak életkori sajátosságainak megfelelőek. Az épületben 6 csoportszoba van hozzátartozó fürdővel, WC-vel, váróöltözőtő helyiséggel. A berendezési tárgyak, bútorok, mozgásfejlesztő eszközök a gyermekek biztonságos szabad mozgását szolgálják, és ösztönző voltuknál fogva fejlesztik is azt. A parkosított, zárt udvar közvetlenül a csoportszobákból megközelíthető. Az udvari játékok szintén életkori szükségletekhez igazodnak.

Bölcsődei ellátás működésének tapasztalatai

Gyermeklétszám alakulása:

Intézményben a férőhelyek száma: 61.

Az év során a felvett gyermekek száma 91 volt, 33 gyermek ellátását szüntették meg, 46 fő került felvételre. A ki nem elégített kérelmek száma december 31-ig 26 fő, ebből 17 fő 2022/2023., és 9 fő 2023/2024-es nevelési évre.

Kistérségből érkező gyermekek:

A kistérségből összesen 10 gyermek ellátására került sor (Balatonmáriafürdő, Pusztakovácsi, Mesztegnyő, Balatonkeresztúr, Csömend, Gadány, Balatonszentgyörgy) Sávoly településről nem érkezett igény a bölcsődei ellátásra.

Férőhely kihasználtság: 97,53 %

Kapacitáskihasználtság: 69,73 % volt.

Normatív kedvezmény igénybevétele szerinti megoszlás:

Az ellátottak közül 2022 -ben:

- „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény” jogcímen 0 gyermek,
- „Nevelésbe vett” jogcímen 1 gyermek,
- „Tartósan beteg” jogcímen 1 gyermek,
- „Családjában három vagy több gyermeket nevelnek” jogcímen 11 gyermek,
- „Családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a legkisebb nettó minimálbér 130%-át (172.900.-Ft.-ot)” jogcímen 35 gyermek részesült 100%-os normatív kedvezményben.

Személyi térítési díjat 9 gyermek esetében volt köteles fizetni a szülő.

HH/HHH/SNI/egyéb:

2 fő SNI-s gyermek, 3 fő korai fejlesztésben, 0 fő hátrányos helyzetű és 2 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vett részt 2022-ben bölcsődei nevelésben, 1 fő gyermek 03.21-től 08.31.-ig veszélyeztetett volt (családsegítő javaslatára került bölcsődébe).

A bölcsődében a SMPSZSZ szakemberei és utazó gyógypedagógusai által 22 kisgyermek részesült (korai, komplex, logopédiai) fejlesztésben.

A bölcsőde, kötelező feladatán túl térítés ellenében 2 szolgáltatást működtetett:

- **Játszócsoport:** célja, hogy a közösségbe nem járó gyermekek az édesanyjukkal együtt játszhatnak az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között, illetve heti egy alkalommal komplex fejlesztést megvalósító, ún. Babóca tornán vehettek részt. A vírushelyzet miatt 2020. márciusa óta szünetel a szolgáltatás.

- **Sószoba:** célja a felső légúti megbetegedések, asztma, asztmatikus tünetek, bőrbetegségek gyógyulásának segítése, a gyógyulási folyamat felgyorsítása, illetve a betegségek megelőzése. A vírushelyzet miatt 2020. márciusa óta szünetel a szolgáltatás.

IV.4.2. Gyermek átméleti gondozása

Önálló helyettes szülő

A Somogy Megyei Kormányhivatal a SOC-05/129-4/2017. számú határozatával 2017. április 1. napjától az önálló helyettes szülői ellátást megszüntette, helyettes szülő hiánya miatt.

V. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

2022. évben sem az önkormányzati, jegyzői, gyermekvédelmi hatósági igazgatás területén, sem a Marcali Szociális és Egészségügyi Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatánál nem történt ellenőrzés.

VI. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Összességében jónak értékelve a 2022. év során végzeteket, az elért eredmények szinten tartása, javítása a cél a jövőben is. Törekedni kell a jelzőrendszeri munka fejlesztésére, valamint az önkéntesek még szélesebb körű bevonására.

A gyermekjóléti szolgálat részéről megfogalmazottak alapján:

- Jelzőrendszeri tagok együttműködésének, jelzési tevékenységének további javítása, az együttműködési kötelezettség tudatosítása kölcsönös párbeszéd, kapcsolattartás és rendszeres információáramlás hatékonyabbá tételével
- Civil szervezetekkel, egyházzal hatékonyabb kapcsolattartás.
- A nem tanköteles fiatalok és a pályakezdők motiválása tanulásra, vagy munkavállalásra.
- Megfelelő családsegítői létszám esetén a hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok és felnőttek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében prevenció programok kidolgozása, forrásteremtés és adománygyűjtés.
- Önkéntesség erősítése, a szociális szolgáltatásokba önkéntesek bevonása.
- A segítő szakemberek feladatainak, kompetenciáinak széleskörű megismertetése érdekében média megjelenés.
- Célcsoport (kiemelt területek: fiatalok, társas kapcsolatra vágyó egyedül élők, adóssággal, szenvedélybetegséggel küzdők) csoportfoglalkozások szervezése.
- Érzékenyítésre szolgáló módszerek segítségével Bántalmazás/Veszélyeztettség korai felismerése érdekében a jelzőrendszeri tagok felelősségtudatának javítása.
- Szakmaközi megbeszéléseken, esetmegbeszéléseken a meghívottak tájékoztatása jogszabályi változásokról, a kötelező együttműködésről.
- Szakmaközi megbeszélés, illetve kerekasztal beszélgetés keretében a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével a jelzőrendszeres együttműködés hatékonyabbá tételének átbeszélése.
- A jelzőrendszeri tagok által felvetett aktuális témák/problémák feldolgozásának prioritása a szakmaközi megbeszélések tervezése során, továbbá megkeresésük telefonon, személyesen, a hatékonyabb együttműködés kialakítása érdekében és tájékoztatásuk az ellátási területünkön igénybe vehető pénzügyi- és természetbeni ellátásokról, jogszabályváltozásokról.
- A civil szervezetek, egyházak megszólítása, a csellengő fiatalok szabadidejének hasznos eltöltési lehetőségeiről.

- A köznevelési intézmények ösztöndíjprogramokon való részvételének ösztönzése, a hátrányos helyzetű gyermekek támogatása érdekében.
- Veszélyeztetettség minél korábbi életkorban történő felismerése és jelzése a SZESZK, vagy közvetlenül a gyámhatóság, illetve a Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye felé – ezt követően pedig a társszakmák hatékony együttműködése.
- Válsághelyzetben lévő várandós anyákkal történő kapcsolatfelvétel érdekében az időben történő jelzésre felhívni a jelzőrendszeri tagok figyelmét.
- Meghívásra részt veszünk az általunk ellátott települések óvodáiban, általános és középiskoláiban tartott szülői értekezleteken, ahol tájékoztatást adunk a Család- és Gyermejköltségi Szolgálat munkájáról, az együttműködés lehetőségeiről.
- Esetkonzultációk/esetmegbeszélések/esetkonferenciák délutáni időpontra tétele (iskoláskorú gyermekek esetén).
- Óvodai, iskolai oktatás keretein belül a helyes életvezetési szabályok tudatosítása (prevenció).
- Kompetenciahatárok ismételt tisztázása.
- Megfelelő családsegítői létszám esetén a nem tanköteles fiatalkorúak számára csoportfoglalkozások tartása vagy a védelemben vett gyermekek szülei számára csoportfoglalkozás, készségfejlesztés. Prevenációs program: Hátrányos helyzetű gyermekek számára nyáron strandolási lehetőség biztosítása/szabadidő hasznos eltöltéséhez kreatív-kézműves foglalkozások.
- Ruhabörzék szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.
- Szaplanczay Manó Marcali Kórházzal való együttműködés javítása, kompetenciahatárok tisztázása.

VII. A bűnmegelőzési program bemutatása

Sávoly Község Önkormányzata Bűnmegelőzési Programmal külön nem rendelkezik. A bűnmegelőzés céljából azonban évente az iskolában a Marcali Rendőrkapitányság, a védőnő és az intézményvezető előadást tart aktuális témákban.

VIII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A sávolyi Agroturisztikai Központ havonta egy alkalommal tájékoztatja a családsegítőt a rendezvényeiről.

Sávoly, 2023. április 27.

**Schuller Tibor s.k.
polgármester**